

Den 14. marts 2005
SN. 2001-302-0039
Ref: frb

Referat af Skovrådets ekstraordinære møde den 21. januar 2005

Dagsorden for mødet:

1. Orientering om mødet i Stormrådet den 14. januar 2005.
2. Stormfaldsordningen.
3. Fordeling af tilskudsmidler set i lyset af stormfaldet.
4. Orientering om udvalg vedr. skovbrugets rammevilkår.
5. Opfølgning på erfaringer fra stormfaldet i 1999.
6. Eventuelt.

I mødet deltog:

Niels Elers Koch	Formand
Asger Olsen	Hedeselskabet
Hans M. Hedegaard	Dansk Skovforening
Jens Kristian Poulsen	Dansk Skovforening
Karen Post	Dansk Landbrug
Henrik Wejdling	Dansk Ornitologisk Forening
Trine Skov	Friluftsrådet
Thomas Færgeman	Danmarks Naturfredningsforening – til kl. 14.
Jette Baagøe	Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd – til kl. 13,45
Per Hilbert	Skovdyrkerforeningerne, for Mogens R. Brandt
Tove Ryding	Nepenthes
Vivian Kvist Johannsen	Skov & Landskab

Der var afbud fra:

Helle Steen Nielsen	Dansk Træindustri
Jacob Andersen	Verdensnaturfonden
Linda Bruhn Jørgensen	Danmarks Naturfredningsforening
Mogens R. Brandt	Skovdyrkerforeningerne

Fra sekretariatet deltog Jens Peter Simonsen, Agnete Thomsen, Thomas Borup Svendsen, Thomas Vestergaard Nielsen, Bent Rasmussen, Henrik Ballegaard og Frans Richard Bach (referent).

Formanden bød velkommen, særligt til Tove Ryding, der deltog som medlem for første gang.

Formanden bad om, at omfattende baggrundsmateriale m.v. fremover udsendes hurtigst muligt. Notater m.v. udarbejdet til Skovrådsmøderne kan naturligvis først udsendes, når de foreligger.

Endvidere betonedes formanden den alvorlige baggrund for mødet, stormfaldet den 8. januar.

Der var enighed om at lade pkt. 5 udgå grundet tidnød. Meget erfaring fra 1999-stormfaldet kan findes på www.stormfald.dk. Endvidere henvises til det netop afholdte stormfaldsmøde i Nordjylland.

1. Orientering om mødet i Stormrådet den 14. januar 2005.

Jens Peter Simonsen redegjorde for Stormrådet og rådets lovgrundlag. Rådet har på sit møde besluttet, at hele landet er ramt af stormfald, og at der er frist for anmeldelse af stormfald og ansøgning om erstatning for stormfald til forsikringsselskaberne hhv. 9. marts og 9. september 2005.

Stormrådet kan efter ansøgning fra Skov- og Naturstyrelsen tage beslutning om at yde tilskud til vandlagring af stormfældet træ fra statskovene. Skov- og Naturstyrelsen har indstillet, at spørgsmålet afklares senere. Der ligger fortsat træ på vandlager fra stormen i 1999. Spørgsmålet om vandlagring kan påvirkes af udviklingen i Sverige.

Stormrådet forventes på sit møde den 8. februar at tage stilling til satserne i stormfaldsordningen.

Det blev berørt, at det er en samfundsinteresse, at alle stormfældede skove reetableres, men at dette kan være usikkert for ikke stormfaldsforsikrede skove, særligt i lyset af de mere lempelige krav i den nye Skovlov.

Inden udskrivelse af valget udsendte ministeren en pressemeddelelse, hvoraf det fremgår, at der skal nedsættes et udvalg for at se på skovbrugets økonomiske rammevilkår, og mulighederne for at der atter kan tegnes stormfaldsforsikringer undersøges. Dette vil dog kun dække for fremtidige stormfald.

Tilskudsmuligheder diskuteres under pkt. 3.

Der blev henvist til, at man i Sverige havde overvejet flysprøjtning for at imødegå insekthæder. Nogle tog afstand fra denne metode, og det blev oplyst, at dette slet ikke var under overvejelse i Danmark. Der kan opstå problemer med Typografer, men ikke som efter 1999 stormen.

2. Stormfaldsordningen.

Der var før mødet udsendt et diskussionsoplæg om ordningen. På mødet blev der udleveret et forslag til satser.

Det blev understreget, at beslutninger om ordningen tages i Stormrådet (www.stormraadet.dk), som er et selvstændigt råd under Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Der var generel tilfredshed med stormfaldsordningen. Der kunne være behov for mindre ændringer, men dette måtte ikke forsinke indsatsen. Det er vigtigt at få ordningen aktiveret hurtigt. Derfor bør der kun ændres i vejledningen, da det næppe vil forsinke aktiveringen. Skovejerne har behov for et klart beslutningsgrundlag hurtigst muligt. Det er for sent til foråret.

Det blev oplyst, at der udover vejledningen nok også forholdsvist enkelt og hurtigt ville kunne ændres i bilaget til bekendtgørelsen, men en ændring i selve bekendtgørelsen kunne først være på plads langt senere, da arbejdet først kan igangsættes, efter at valget er overstået, og da en bekendtgørelse skal sendes i høring i 4- 6 uger.

Stormfaldet har et mindre omfang end i 1999. Der blev givet forskellige skøn over omfanget på mellem 1.500 ha og 3.000 ha. I 1999 var det 12.000 ha. (Tallene er ekskl. statskov).

Der har været mere spredt fald end i 1999, og det blev drøftet, om ordningen kunne rettes mere mod spredt fald. Princippet er, at stormfaldsordningen træder ind, hvor der er gentilplantningspligt efter Skovloven.

Skov- og Naturstyrelsen præsenterede diskussionsoplæggets forslag til plantetal. Plantetal svarer nu til det, der gælder i skovrejsnings- og foryngelsesordningen. Satserne er beregnet på baggrund af kulturmodellen fratrukket minimumsomkostningerne.

Det blev bemærket, at der efter stormfaldet kunne blive stort træk på støtte til løvtræ på magre jorde, men at denne sats efter beregninger af omkostningerne var sat ned til 17.000 kr/ha (min. 80%). Der var enighed om at runde beregningen op til 18.000 kr.

Det blev også bemærket, at ordningen foreslås skærpet f.s.v. angår kontrollen. Planterne skal nu være levende på indberetningstidspunktet, hvor de før blot skulle være plantede.

Ved den foreslåede formulering kan ejeren i princippet blive afkrævet tilbagebetaling, hvis planterne ikke er tilstede og er levende. Det gav anledning til betænkelighed, hvis kontrolbesøg kan aflægges så sent efter indberetning, at mange planter i mellemtiden kan være gået ud eller er forsvundet. Der var ønske om, at tvivl i sådanne tilfælde ville komme skovejeren tilgode. Bl.a. kunne kravet til antal levende planter gøres gældende på indberetningstidspunktet og ikke på kontroltidspunktet.

Skovrådet diskuterede muligheden for at indlægge en reduktionsfaktor i plantetallet for at tage højde for udgang, eller for at kontrollerne skulle udføres kort tid efter indberetning. Der blev bl.a. argumenteret med, at man ikke kan nå at efterbedre inden kontrollen, så selv med de bedste intentioner kunne man få et problem.

Løsningen blev, at man skulle kunne indberette flere gange om året, således at indberetningen sker lige efter plantning, og risikoen derved begrænses.

Der blev stillet spørgsmål ved, om ædelgran og lærk reelt er robuste arter, hvortil det blev oplyst, at der er belæg herfor i forsøg.

Inddragelsen af lærk blev drøftet. Flere anså lærk for mere naturlig og hjemmehørende end f.eks. douglas, som er nordamerikansk. Flere mente, at lærk burde tilføjes som mulig træart i skovbryn. Der blev spurgt, hvorfor lærk ikke indgår som "højtbetalt" i lighed med douglas og ædelgran. Der blev henvist til, at lærk er med som robust, men at det er til en lavere sats, simpelthen fordi den er billigere. I øvrigt udgjorde løv 80% af det plantede efter sidste stormfald.

Det blev endvidere bemærket, at de medtagne buskarter er meget østdanske. Der var forslag om at tage f.eks. Bærmispel og Sargent-æble. Andre udtrykte uvilje mod at inddrage flere udenlandske arter.

Formanden konkluderede, at der var opbakning bag satserne med den bemærkning, at satsen for løvtræ på magre jorde (min. 80%) kunne rundes op til 18.000 kr. Desuden burde der være mulighed for at indberette umiddelbart efter plantning, måske ved at der gives mulighed for at indberette to gange om året kombineret med minimumsgrænser for de arealer, der kan indberettes. Spørgsmålet om træarter kan tages op senere.

Det blev diskuteret, om plantetallet for de ekstensive kulturer var tilstrækkeligt i stormfaldskulturer, og om det kunne opfylde Skovlovens krav. Skov- og Naturstyrelsen præciserede, at det var robuste arter, og at dette ville komme med i teksten. Andre påpegede, at kulturerne ikke nødvendigvis skulle sigte mod produktion.

Formanden konkluderede, at der var enighed om de ekstensive kulturer, og det skulle anføres, at det drejede sig om robuste arter.

Der var enighed om, at forkultur burde udgå, men at det nok ville kræve en ændring af bekendtgørelsen. Det sker derfor ikke i denne omgang.

Der blev spurgt, hvorfor tillægget for pesticidfri drift kun førte til forbud i det første år. Andre bemærkede, at behovet for pesticider primært var knyttet til bekæmpelse af snudebiller i nåletræ, samt evt. nogle vildtafværgende midler til at erstatte hegning. Der kunne dog være et mere langsigtet behov i løvtræ på meget gode jorde.

Spørgsmålet om pesticider blev drøftet i Folketinget i forbindelse med Skovlovens vedtagelse. Hvis det er nødvendigt at bekæmpe snudebiller, kan man altså ikke samtidig få tillæg for pesticidfri drift. Det er et valgfrit tillæg.

Formanden konkluderede, at der var enighed om, at tillægget burde fortsætte, men at den pesticidfri drift skulle udstrækkes til 3 år. Vildtafværgningsmidler, der ikke defineres som pesticider, kan anvendes selvom man får tillæg for pesticidfri drift.

Begrebet ”oprydning” blev diskuteret. Der blev opfordret til at medtage krav om dødt ved i vejledningen. Der var enighed om, at der kun skal ryddes så meget op, at der kan komme noget op på arealet. Dette vil føre til, at der efterlades dødt ved.

Formanden opfordrede til, at der kunne gives dispensation udover 10%-reglen, hvis dette kunne give gode åbne naturarealer, hvor der nu var stormfald. Skov- og Naturstyrelsen bemærkede, at den type dispensation også fremover kan gives, og at det i øvrigt allerede i dag sker i overensstemmelse med praksis.

Efter stormfaldsordningen skal gentilplantning med tilskud ske inden seks år, medens Skovlovens tidsfrist for reetablering af skov er 10 år.

Diskussionsoplægget foreslår støtte til etablering af små holme af frøtræer ved fladefald på op til 1 ha – 0,2 ha er minimumsstørrelsen - med 500 planter pr. ha. evt. fordelt på flere holme. Det giver mulighed for at vælge mellem succession, plantning eller naturlig succession understøttet af indplantning af fremtidige robuste frøtræer.

Der var generelt en positiv holdning til ordningen, bl.a. fordi den gav mulighed for at plante ind under kanten af bevoksninger, som er destabiliseret af stormen. Det blev dog også bemærket, at disse kulturer ville kræve hegn, eller anden vildtafværgning. Der er tvivlsomt, om anden vildtafværgning end hegn kan støttes uden at ændre bekendtgørelsen.

Formanden konkluderede, at der var en positiv holdning overfor de små holme, og han bad Skov- og Naturstyrelsen se på muligheden for at inddrage anden vildtafværgning end hegn, men i øvrigt se bort fra det, hvis det kræver ændring af bekendtgørelsen.

Forespurgt oplyste Skov- og Naturstyrelsen, at tilskud til reetablering af ødelagte støttepunkter for friluftslivet ikke umiddelbart ville kunne indpasses i ordningen, samt at andre mindre benyttede hjemmehørende arter må plantes, blot de robuste arter opfylder den krævede procentdel.

Flere fandt fristerne for anmeldelse og ansøgning meget korte, og et præcisionskrav på ± 1 ha pr. ejendom vil medføre et stort landinspektør-behov. Skovforeningen har bemærket overfor Stormrå-

det, at det var en kort frist. I 1999 dannede anmeldelsen grundlag for en a-conto udbetaling, og det er ikke tilfældet nu. Dette burde give mulighed for et mindre præcisionskrav ved anmeldelsen, som alene er en sag mellem forsikringstager og forsikringsyder. Den endelige erstatning beregnes på baggrund af ansøgningen til september. Det blev bemærket, at oparbejdningen bør strækkes ind i 2006, og det vil gøre det svært at indberette den 9. september 2005. Der var forslag om mulighed for at regulere i forbindelse med sidste rate, såfremt der var indmeldt for store arealer.

Formanden konkluderede, at Skovrådet opfordrer forsikringsselskaberne til gennem Stormrådet at sikre en lempelig tilgang til præcisionskravet på arealopgørelsen ved anmeldelsen den 9. marts, men erkender samtidig, at præcisionskravet ved selve ansøgningen den 9. september vil blive vanskeligt at røkke.

Der blev spurgt, hvorfor der ikke kan ydes tilskud ved stormskade i eksisterende selvforryngelse. Skade på skærmen kan afføde behov for plantning.

Idet væsentlige dele af værdierne i den tidligere bevoksning er realiseret ved en selvforryngelse, og behovet for efterplantning oftest kan klares med en beskeden indplantning, er der ikke begrundelse for at lave særskilt tilskud for denne situation. I øvrigt udlægges sådanne bevoksninger typisk til naturlig tilgroning.

Skov- og Naturstyrelsen vil nu søge at udarbejde en ny vejledning til forelæggelse på Stormrådets møde den 8. februar. Der etableres en lille arbejdsgruppe med deltagelse af Asger Olsen, Per Hilbert og Hans M. Hedegaard. Der vil næppe blive indkaldt til møde i gruppen. Alt vil ske per e-mail og telefon. Der vil blive udsendt materiale, lige inden det skal afleveres til Stormrådet, evt. i en "næsten-færdig" form.

3. Fordeling af tilskudsmidler set i lyset af stormfaldet.

Der var udsendt en notits med forslag til fordeling af tilskudsmidler i 2005, og emnet blev drøftet.

Der er afsat et større beløb til "Sikring af skovnaturtyper", hvor afløbet i 2005 typisk vil være knyttet til anmeldeordningen og derfor specifikt Natura 2000 skovnaturtyper. Senere, når der foreligger Natura 2000 skovplaner, forudses en lidt bredere anvendelse for at gennemføre planerne. Der er ikke sket en budgetforøgelse i forbindelse med Natura 2000 indsatsen, men forløbet i bevillingerne har været planlagt længe, og de øges fra 2006. Der overføres midler fra skovrejsning, men grundet tilbageførsel af uudnyttede midler fra tidligere år, vil der næppe i 2005 blive budgetproblemer for skovrejsningen. Der skal også afsættes midler til beskyttelse af naturmæssig særlig værdifuld skov jf. Skovlovens §25, men her bliver problemet i første omgang at få arealerne identificeret.

Der var enighed om at anbefale, at ikke-forsikrede stormfaldsramte skovejere tilgodeses gennem forryngelsesordningen under "god og flersidig skovdrift". Det er mindre lukrativt end stormfaldsforsikringen og er samtidig undergivet prioritering og meget begrænsede finansielle rammer. Det blev bemærket, at de stormfaldsramte arealer burde prioriteres på linie med ansøgninger til alle andre arealer.

Der var støtte til om muligt at søge forryngelsesordningen styrket gennem overførsel af tilbageløbsmidler fra skovrejsningsordningen. Der har været henholdsvis 7 og 13 mill. kr. til rådighed i 2003 og 2004. Alt blev anvendt på konvertering fra nål til løv.

Skov- og Naturstyrelsen gjorde opmærksom på, at dette vil kræve godkendelse på politisk niveau. Der var enighed om, at ansøgningsfristen til foryngelsesordningen udskydes til efteråret. Økonomien vil således blive afklaret inden fristen.

Det blev endvidere drøftet at genåbne ordningen ”særlig drift”. Det vil under alle omstændigheder skulle ske senere med henblik på beskyttelse af Natura 2000 arealer og skove under Skovlovens §25. Der var interesse i at få denne ordning aktiveret, og det vil ske i løbet af året, men en nærmere drøftelse herom kan afvente rådets 2. ordinære møde til maj. Her vil også tilskud til grønne driftsplaner blive drøftet med henblik på aktivering i 2006.

Der blev gjort opmærksom på, at der i forbindelse med stormfaldet var behov for finansiering til opgørelse af forsøg, som var faldet, inden disse blev oparbejdet.

Formanden konkluderede, at der afhængig af behov burde flyttes midler fra uudnyttede skovrejsningsmidler til foryngelse, og at fristen for ansøgning på foryngelsesordningen burde udskydes til efteråret.

4. Orientering om udvalg vedr. skovbrugets rammevilkår.

På grund af udskrivelse af valg foreligger der ikke mange oplysninger om udvalget. Det skal bl.a. diskutere beskatningsforhold, og arbejdet skal afsluttes den 1. april.

Der var en kort ordveksling om det eventuelle resultat af udvalgets arbejde. Nogle påpegede, at en mere varig lempelse af skovbrugets skatteforhold burde ledsages af, at skovbruget gjorde noget yderligere for samfundet. Andre påpegede, at evt. lempelser skulle afhjælpe, at det gik skidt, og at det så ikke hjalp at lade lempelserne ledsage af yderligere krav.

5. Opfølgning på erfaringer fra stormfaldet i 1999.

Punktet blev aflyst.

6. Eventuelt.

Formanden foreslog, at rådet udsender en pressemeddelelse om skovbrugets situation efter stormfaldet, og han uddelte et udkast.

Dette affødte nogen diskussion, herunder om rådets rolle i forhold til ministeren og det kommende udvalg om skovbrugets rammevilkår. De fleste var enige i, at en pressemeddelelse ville kunne medvirke til at sætte skovbrugets situation på dagsordenen. Andre var imod, at rådet udsendte pressemeddelelser, men bøjede sig dog for den generelle stemning. Herefter blev udkastet drøftet og tilrettet.

./. Den endelige pressemeddelelse blev udsendt samme dag og er vedlagt referatet.

Trine Skov henviste endeligt til tilkendegivelser fra EU om vilje til at støtte genopbygningen af skovene efter stormfaldet. Solidaritetsfonden vil evt. kunne udnyttes. Danmark modtager dog allerede støtte til stormfaldsordningen gennem landdistriktforordningen.

Næste møde afholdes den 9- 10 maj på Klosterheden.